

Zadanie 1. Na koniec roku 2021 analizujemy dane dotyczące pewnej grupy ubezpieczeń o łącznej wartości szkód, które zaszły w latach 2018-2021.

W poniższej tabeli w komórce (t, j) znajduje się zagregowana wartość szkód zaszłych w roku t , które zostały zlikwidowane w ciągu roku $(t + j)$.

opóźnienie w latach j	0	1	2	3
rok zajścia szkody t				
2018	1800	700	500	150
2019	1850	750	520	
2020	1950	790		
2021	2000			

Oblicz (stosując standardową metodę Chain-Ladder) wartość tej części rezerwy na odszkodowania i świadczenia, która odpowiada szkodom do zlikwidowania w ciągu roku 2022.

Przymij założenie, że proces zgłoszania i likwidacji szkód w tej grupie ubezpieczeń zamyka się w pełni w okresie trzyletnim.

Ww. część rezerwy wynosi:

$$\begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline
 1800 & 1500 & 3000 & 3150 & \\ \hline
 1850 & 2600 & 3120 & 3276 & \rightarrow \frac{3150}{3000} \cdot 3120 \\ \hline
 1950 & 2740 & 3288 & & \\ \hline
 2000 & 2800 & & & \\ \hline
 \end{array}$$

$$\frac{2500 + 2600 + 2740}{1800 + 1850 + 1950} \cdot 2000 \quad \rightarrow \quad \frac{3000 + 3120}{1500 + 1600} \cdot 2740$$

$$3276 - 3120 = 156$$

$$3288 - 2740 = 548$$

$$2800 - 2000 = 800$$

$$156 + 548 + 800 = 1504$$

Odp. B

Zadanie 2.

W pewnym ubezpieczeniu może dojść do co najwyżej jednej szkody w ciągu roku. U ubezpieczonych występuje zjawisko „usypiania czujności”. Przejawia się ono w tym, że prawdopodobieństwo że ubezpieczony dozna szkody w danym roku, jest mniejsze po roku szkodowym niż po roku bezszkodowym.

Jeśli więc oznaczymy przez N_t liczbę szkód w roku t , to zjawisko usypiania czujności polega na tym, że $\Pr(N_t = 1|N_{t-1} = 1) < \Pr(N_t = 1|N_{t-1} = 0)$.

Przyjmijmy, że:

$$\Pr(N_t = 1|N_{t-1}, N_{t-2}, N_{t-3}, \dots) = \Pr(N_t = 1|N_{t-1}), \text{ oraz iż:}$$

$$\Pr(N_t = 1|N_{t-1} = 1) = 1/10,$$

$$\Pr(N_t = 1|N_{t-1} = 0) = 3/10,$$

Wobec tego $\lim_{t \rightarrow \infty} \Pr(N_t = 1)$ wynosi:

$$P(1|1) = \frac{1}{10}$$

$$P(1|0) = \frac{3}{10}$$

$$P(0|1) = \frac{9}{10}$$

$$P(0|0) = \frac{7}{10}$$

Doróbka stagionamny - taki wzór na $\{0, 1\}$, że po wykonyaniu kroku zostaje on taki sam

p - prawd. że jesteśmy w 0

$1-p$ - prawd. że jesteśmy w 1

P - prawd. po wykonyaniu jednego kroku:

$$P - \text{prawd. że jesteśmy w 0}: p \cdot \frac{7}{10} + (1-p) \cdot \frac{9}{10} = A$$

$$P - \text{prawd. że jesteśmy w 1}: p \cdot \frac{3}{10} + (1-p) \cdot \frac{1}{10} = B$$

Warunek stagionamotu jest równoważny temu, że

$$A = p, B = (1-p)$$

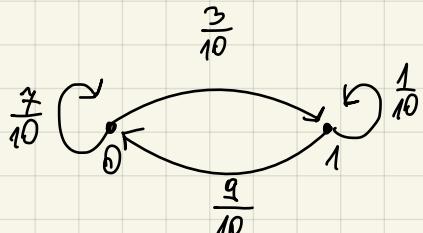
Równoważny układ równań:

$$p \cdot \frac{7}{10} + \frac{9}{10} - \frac{9}{10} \cdot p = p$$

$$p \cdot \frac{3}{10} + \frac{1}{10} - \frac{1}{10} \cdot p = 1-p$$

$$\frac{12}{10} p = \frac{9}{10}$$

$$p = \frac{3}{4}$$

Czyli

$$(1-p) = \frac{1}{4}$$

Czyli odpowiadają to $\frac{1}{4}$.

METODA NA WZORKACH

Mając przyjaźń:

$$P = \begin{bmatrix} \frac{4}{10} & \frac{3}{10} \\ \frac{9}{10} & \frac{1}{10} \end{bmatrix}$$

Rozkład starymamy

$$\begin{bmatrix} \bar{\pi}_1 & \bar{\pi}_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \pi_1 & \pi_2 \end{bmatrix} P = \begin{bmatrix} \bar{\pi}_1 & \bar{\pi}_2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{4}{10} & \frac{3}{10} \\ \frac{9}{10} & \frac{1}{10} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{4}{10} \bar{\pi}_1 + \frac{9}{10} \bar{\pi}_2 & \frac{3}{10} \bar{\pi}_1 + \frac{1}{10} \bar{\pi}_2 \end{bmatrix}$$

Mamy też $\bar{\pi}_1 + \bar{\pi}_2 = 1$

$$\bar{\pi}_1 = \frac{4}{10} \bar{\pi}_1 + \frac{9}{10} (1 - \bar{\pi}_1) = \frac{4}{10} \bar{\pi}_1 + \frac{9}{10} - \frac{9}{10} \bar{\pi}_1$$

$$\frac{12}{10} \bar{\pi}_1 = \frac{9}{10}$$

$$\bar{\pi}_1 = \frac{3}{4}$$

$$\bar{\pi}_2 = \frac{1}{4}$$

Zadanie 3.

Każde ryzyko z pewnej populacji ryzyk generuje szkody zgodnie z procesem Poissona z parametrem intensywności λ . Zróżnicowanie wartości parametru λ w populacji dane jest gęstością:

$$f(x) = \frac{1}{2}x^2 \cdot \exp(-x)$$

Niech $T(t)$ oznacza chwilę wystąpienia pierwszej szkody po momencie t dla losowo wybranego z tej populacji ryzyka.

Wobec tego $E\{T(0) - 1 | T(0) > 1\}$ wynosi:

Jeżeli w jednostce czasu zachodzi średnio λ nieaktywnych zdarzeń, to rozkład wynikający opisuje odstęp między kolejnymi zdarzeniami.

$$T(0) \sim \text{Exp}(\lambda)$$

Ydu polega na skorystaniu ze wzoru:

$$\mathbb{E}[\mathbb{E}(X|Y, \geq) | Y] = \mathbb{E}(X|Y)$$

$$\mathbb{E}(T(0) - 1 | T(0) > 1) = \mathbb{E}[\mathbb{E}(T(0) - 1 | T(0) > 1, \lambda = \lambda) | T(0) > 1]$$

$$\mathbb{E}(T(0) - 1 | T(0) > 1, \lambda = \lambda) = \mathbb{E}(T(0) | T(0) > 1, \lambda = \lambda) - 1$$

$$\mathbb{E}(T(0) | T(0) > 1, \lambda = \lambda) = \frac{\int_1^\infty x \lambda e^{-\lambda x} dx}{\int_1^\infty \lambda e^{-\lambda x} dx} =$$

$$\int_1^\infty \lambda x e^{-\lambda x} dx = -e^{-\lambda x} \Big|_1^\infty = e^{-\lambda}$$

$$\int_1^\infty \lambda x e^{-\lambda x} dx = \lambda \int_1^\infty x \left(\frac{e^{-\lambda x}}{-\lambda} \right)' dx = -xe^{-\lambda x} \Big|_1^\infty + \int_1^\infty e^{-\lambda x} dx =$$

$$= e^{-\lambda} + \left(-\frac{1}{\lambda} \right) e^{-\lambda} \Big|_1^\infty = e^{-\lambda} + \frac{1}{\lambda} e^{-\lambda}$$

$$= \frac{e^{-\lambda} + \frac{1}{\lambda} e^{-\lambda}}{e^{-\lambda}} = 1 + \frac{1}{\lambda}$$

$$\mathbb{E}(T(0) - 1 | T(0) > 1, \lambda = \lambda) = \frac{1}{\lambda}$$

$$\mathbb{E}(T(0) - 1 | T(0) > 1) = \mathbb{E}[\mathbb{E}(T(0) - 1 | T(0) > 1, \lambda = \lambda) | T(0) > 1] =$$

$$= E\left(\frac{\lambda}{\lambda} \mid T(0) > 1\right)$$

$$f_{\lambda \mid T(0) > 1}(\lambda) = \frac{P(T(0) > 1 \mid \lambda = \lambda) f_\lambda(\lambda)}{\int_0^\infty P(T(0) > 1 \mid \lambda = \lambda) f_\lambda(\lambda) d\lambda} =$$

$$\left[\int_0^\infty e^{-\lambda} \cdot \frac{1}{2} \lambda^2 e^{-\lambda} d\lambda = \underbrace{\int_0^\infty \frac{2^3}{2!} \lambda^{3-1} e^{-2\lambda} d\lambda}_{\text{geht zu } \Gamma(3, 2)} \cdot \frac{1}{2} = \frac{1}{2} \right]$$

$$= \frac{\frac{1}{2} \lambda^2 e^{-2\lambda}}{\frac{1}{2}} = 4 \lambda^2 e^{-2\lambda}$$

$$\begin{aligned} E\left(\frac{\lambda}{\lambda} \mid T(0) > 1\right) &= \int_0^\infty \frac{1}{\lambda} 4 \lambda^2 e^{-2\lambda} d\lambda = \\ &= 2 \int_0^\infty \lambda \cdot \frac{2^1}{1!} \lambda^{1-1} e^{-2\lambda} d\lambda = 2 \cdot \frac{1}{2} = 1 \end{aligned}$$

wurde oben raus
wurde $\Gamma(1, 2)$

Zadanie 4.

Rozważamy klasyczny proces nadwyżki:

$U(t) = u + ct - S_{N(t)}$, gdzie:

- ct jest sumą składek zgromadzonych do momentu t ,
- $N(t)$ jest procesem Poissona z parametrem intensywności $\lambda=1$,
- $S_n = \sum_{i=1}^n Y_i$ jest sumą wartości n pierwszych szkód
- wartości szkód Y_1, Y_2, Y_3, \dots są i.i.d, niezależne od procesu $N(t)$

Wartość pojedynczej szkody ma rozkład odwrotny gaussowski o gęstości określonej na półosi dodatniej wzorem:

$$f_Y(y) = \frac{1}{\sqrt{2\pi y^3}} \cdot \exp\left[-\frac{1}{2}\left(y + \frac{1}{y} - 2\right)\right]$$

Jeśli założymy, że współczynnik dopasowania R (*adjustment coefficient*) ma wynosić 0.18, to intensywność składki c powinna wynieść (z dobrym przybliżeniem):

$$f_X(x) = \sqrt{\frac{\lambda}{2\pi x^3}} \exp\left[-\frac{\lambda(x-\mu)^2}{2\mu^2 x}\right]$$

$$f_Y(y) = \frac{1}{\sqrt{2\pi y^3}} \exp\left[-\frac{(y-1)^2}{2y}\right] \Rightarrow \lambda = 1, \mu = 1$$

FGM odwrotnego rozkładu normalnego

$$M_Y(t) = \exp\left[\frac{\lambda}{\mu}\left(1 - \sqrt{1 - \frac{2\mu^2 t}{\lambda}}\right)\right] = \exp\left(1 - \sqrt{1 - 2t}\right)$$

$$M_Y(n) = 1 + (1+\theta)n EY$$

$$\theta = \frac{c}{\lambda EY} - 1$$

$$M_Y(n) = 1 + \frac{c}{\lambda EY} EY \cdot n = 1 + \frac{cn}{\lambda}$$

$$c = \frac{\lambda}{n}(M_X(n)-1) = \frac{1}{0.18} \left[\exp\left(1 - \sqrt{1 - 2 \cdot 0.18}\right) - 1 \right] \approx 1.23$$

Odp. B

Zadanie 5.

Wartość pojedynczej szkody ma rozkład ucięty Pareto o dystrybuancie:

$$F(y) = \begin{cases} \frac{y}{1+y} & \text{gdy } y < 100 \\ 1 & \text{gdy } y \geq 100 \end{cases}$$

Współczynnik zmienności (stosunek odchylenia standardowego do wartości oczekiwanej) tego rozkładu z dobrym przybliżeniem wynosi:

$$\mathbb{E}Y = \int_0^{100} 1 - \frac{1}{1+y} dy = \int_0^{100} \frac{1}{1+y} dy = \ln(1+y) \Big|_0^{100} = 4.62$$

$$\mathbb{E}Y^2 = \int_0^{100} 2y \left(1 - \frac{1}{1+y}\right) dy = 190.77 \quad (\text{kalkulator})$$

$$\text{Var}(Y) = 190.77 - (4.62)^2 = 169.43$$

$$\sigma = 13$$

$$\sigma = \frac{13}{4.62} \approx 2.82$$

Odp. A

Zadanie 6.

Rozważamy klasyczny proces nadwyżki ubezpieczyciela z czasem ciągłym postaci:

- $U(t) = u + c \cdot t - S(t),$

gdzie $S(t)$ jest złożonym procesem Poissona z parametrem częstotliwości λ , oraz dwupunktowym rozkładem wartości pojedynczej szkody Y , takim, że:

- $\Pr(Y = 1) = \frac{2}{3},$
- $\Pr(Y = 2) = \frac{1}{3}.$

Wiemy, że funkcja prawdopodobieństwa ruin w nieskończonym horyzoncie czasu $\Psi(u)$ jest dla dowolnego kapitału początkowego $u \geq 0$ obustronnie ograniczona:

- $\left(\frac{2}{3}\right)^{u+2} \leq \Psi(u) \leq \left(\frac{2}{3}\right)^u.$

Wobec tego składka c przypadająca na jednostkowy okres czasu wynosi:

$$EY = 1 \cdot \frac{2}{3} + 2 \cdot \frac{1}{3} = \frac{4}{3}$$

$$c = (1+\theta) \lambda EY \Rightarrow 1+\theta = \frac{c}{\lambda EY}$$

Aproxymacja Lundberga:

$$\Psi_L(u) = e^{-\lambda u}$$

$$\left(\frac{2}{3}\right)^{u+2} \leq e^{-\lambda u} \leq \left(\frac{2}{3}\right)^u$$

$$\left(\frac{2}{3}\right)^2 \left(\frac{2}{3}\right)^u \leq e^{-\lambda u} \leq \left(\frac{2}{3}\right)^u \quad | \cdot e^{\lambda u}$$

$$\left(\frac{2}{3}\right)^2 \left(\frac{2}{3} e^\lambda\right)^u \leq 1 \leq \left(\frac{2}{3} e^\lambda\right)^u$$

$$1 = \frac{2}{3} e^\lambda$$

$$e^\lambda = \frac{3}{2}$$

$$\lambda = \ln\left(\frac{3}{2}\right)$$

$$M_Y(\lambda) = 1 + (1+\theta)\lambda EY = 1 + \frac{c\lambda}{\lambda}$$

$$M_Y(\lambda) = \frac{2}{3} e^\lambda + \frac{1}{3} e^{2\lambda} = 1 + \frac{c\lambda}{\lambda}$$

$$\frac{2}{3} e^{\ln\left(\frac{3}{2}\right)} + \frac{1}{3} e^{2\ln\left(\frac{3}{2}\right)} = 1 + \frac{c}{\lambda} \ln\left(\frac{3}{2}\right)$$

$$1 + \frac{1}{3} \cdot \frac{9}{4} = 1 + \frac{c}{\lambda} \ln\left(\frac{3}{2}\right)$$

$$\frac{3}{4} = \frac{c}{\lambda} \ln\left(\frac{3}{2}\right)$$

$$c = \frac{3\lambda}{4 \ln\left(\frac{3}{2}\right)}$$

Odp. C

Zadanie 7.

W modelu nadwyżki ubezpieczyciela z czasem dyskretnym:

$$U_n = u + nc - (W_1 + W_2 + \dots + W_n)$$

- składka roczna wynosi $c = 5 \times \ln\left(\frac{5}{4}\right)$,
- nadwyżka początkowa wynosi $u = c$,
- a łączne wartości szkód w kolejnych latach W_1, W_2, W_3, \dots są niezależnymi zmiennymi losowymi o tym samym rozkładzie wykładniczym o wartości oczekiwanej równej jeden.

Oznaczmy przez N moment ruiny, a więc najmniejszą taką liczbę naturalną n , dla której $U_n < 0$. Oczywiście jeśli nadwyżka nigdy nie przyjmie wartości ujemnej, przyjmujemy $N = \infty$.

Prawdopodobieństwo warunkowe $\Pr(N \leq 2 | N < \infty)$ wynosi (w przybliżeniu):

2 definicji p-stwa warunkowego :

$$\Pr(N \leq 2 | N < \infty) = \frac{\Pr(N \leq 2, N < \infty)}{\Pr(N < \infty)} = \frac{\Pr(N \leq 2)}{\Pr(N < \infty)}$$

Najpierw policzymy $\Pr(N \leq 2)$

p-stwo ruiny w pierwszym roku wynosi :

$$\Pr_1 = \Pr(V_1 < 0) = \Pr(2c - W_1 < 0) = \Pr(W_1 > 2c) = 1 - \Pr(W_1 \leq 2c) = 1 - 1 + e^{-2c} = \\ = \left(\frac{4}{5}\right)^{10} = 0.107374$$

p-stwo, że ruina następuje w dalszym ciągu roku (czyli w szczególności, że nie nastąpiła w pierwszym) wynosi :

$$\Pr_2 = \Pr(V_2 < 0, 0 < V_1) = \Pr(3c < W_1 + W_2, W_1 < 2c)$$

Warunkujemy teraz po wszystkich możliwych wartościach zm. W_1 i stosujemy wówczas p-stwo całkowane :

$$\Pr_2 = \int_0^{2c} \Pr(3c < w + W_2) e^{-w} dw = \int_0^{2c} \Pr(W_2 > 3c - w) e^{-w} dw = \\ = \int_0^{2c} e^{w-3c} e^{-w} dw = \int_0^{2c} e^{-3c} dw = w e^{-3c} \Big|_0^{2c} = 2c e^{-3c} = \\ = 0.078512$$

$$\text{Czyli } \Pr(N \leq 2) = \Pr_1 + \Pr_2 = 0.1859$$

Prowadzący teraz do $P(N < \infty)$. Jest to dodatkowe p-stwo mamy i mamy
zawsze mniej dodatkowej ma p-stwo mamy dla wartości wykresu równe

$\exp(\beta)$:

$$\Psi(u) = \frac{e^{-Ru}}{\mathbb{E}[e^{-R\bar{U}(\tau)} | T < \infty]}$$

$$-\bar{U}(\tau) = Y \sim \text{Exp}(1)$$

$$\mathbb{E}[e^{-RY}] = \int_0^\infty e^{-Ry} e^{-y} dy = \int_0^\infty e^{-y(1-R)} dy = \frac{1}{1-R} e^{-y(1-R)} \Big|_0^\infty = \frac{1}{1-R} \text{ dla } R < 1$$

$$\Psi(u) = \frac{e^{-Ru}}{1-R}$$

$$M_Y(R) = e^{cR}$$

$$\frac{1}{1-R} = \left(e^{5\ln(\frac{5}{4})}\right)^R$$

$$R = 0.2 \quad (\text{komputer})$$

$$\Psi(5\ln(\frac{5}{4})) = \frac{e^{-0.2 \cdot 5\ln(\frac{5}{4})}}{1 - 0.2} = 0.64$$

$$P(N < \infty) = 0.64$$

Ostatnie:

$$P(N \leq 2 | N < \infty) = \frac{0.1259}{0.64} = 0.19$$

Można też skorzystać z wzoru dla
wartości wykresu wykresu:

$$\Psi(u) = \frac{e^{-Ru}}{1+\theta}$$

$$M_Y(R) = 1 + (1+\theta)R EY$$

$$\frac{1}{1+R} = 1 + (1+\theta)R \quad | : R$$

$$\frac{1}{R(1+R)} - \frac{1}{R} = (1+\theta)$$

$$(1+\theta) = \frac{1}{1-R}$$

$$\Psi(u) = e^{-Ru} (1-R)$$

Zadanie 8.

Ubezpieczeni są losowo dobierani z populacji, w której:

- łączna wartość szkód dla ubezpieczonego charakteryzującego się wartością λ parametru Λ ma złożony rozkład Poissona z oczekiwana liczbą szkód N równą λ ,
- rozkład wartości pojedynczej szkody jest taki sam dla wszystkich ubezpieczonych, a jego wartość oczekiwana wynosi μ ,
- parametr Λ ma rozkład Gamma (2,5) o wartości oczekiwanej 2/5 i wariancji 2/25.

Ubezpieczyciel sprzedaje członkom tej populacji ubezpieczenie w zamian za składkę płatną z góry w wysokości:

- $110\% \cdot \mu \cdot E(\Lambda | N > 0)$,

a na koniec roku tym ubezpieczonym, którzy nie zgłosili żadnej szkody, **wypłaca bonus** w wysokości:

- $110\% \cdot \mu \cdot \{E(\Lambda | N > 0) - E(\Lambda | N = 0)\}$.

Bonus wynosi:

$$N \sim P(\lambda) \quad f_N(\lambda) \sim \text{Gamma}(2, 5)$$

$$E\lambda = \mu \quad E\lambda = \frac{2}{5} \quad \text{Var}(\lambda) = \frac{2}{25}$$

$$P(\lambda | N > 0) = \frac{P(N > 0 | \lambda = \lambda) f_N(\lambda)}{P(N > 0)} = \frac{1}{P(N > 0)} \cdot (1 - e^{-\lambda}) \cdot 5^2 \lambda^{2-1} e^{-5\lambda} \frac{1}{\Gamma(2)} =$$

$$= \frac{1}{P(N > 0)} \cdot 25 \lambda (1 - e^{-\lambda}) e^{-5\lambda}$$

$$P(N > 0) = \int_0^\infty P(N > 0 | \lambda = \lambda) f_N(\lambda) d\lambda = \int_0^\infty (1 - e^{-\lambda}) \frac{5^2}{\Gamma(2)} \lambda^{2-1} e^{-5\lambda} d\lambda =$$

$$= \int_0^\infty \frac{5^2}{\Gamma(2)} \lambda^{2-1} e^{-5\lambda} d\lambda - 5^2 \int_0^\infty \lambda^{2-1} e^{-6\lambda} d\lambda =$$

$$= 1 - \frac{5^2}{6^2} = \frac{11}{36}$$

$$P(\lambda | N > 0) = \frac{36}{11} \cdot 25 \lambda (1 - e^{-\lambda}) e^{-5\lambda} = \frac{900}{11} \lambda (1 - e^{-\lambda}) e^{-5\lambda}$$

$$E[\lambda | N > 0] = \frac{900}{11} \int_0^\infty \lambda^2 (1 - e^{-\lambda}) e^{-5\lambda} d\lambda =$$

$$= \frac{900}{11} \int_0^\infty \lambda^2 e^{-5\lambda} - \lambda^2 e^{-6\lambda} d\lambda =$$

$$= \frac{900}{11} \left[\frac{\Gamma(3)}{5^3} - \frac{\Gamma(3)}{6^3} \right] = \frac{91}{165}$$

$$P(\lambda | N=0) = \frac{P(N=0 | \lambda=\lambda) f_1(\lambda)}{P(N=0)} = \frac{1}{(1 - \frac{M}{36})} \cdot e^{-\lambda} \cdot \frac{\lambda^2}{\Gamma(2)} \lambda^{2-1} e^{-5\lambda} =$$
$$= 36 \lambda e^{-6\lambda}$$

$$E[\lambda | N=0] = 36 \int_0^\infty \lambda^{3-1} e^{-6\lambda} d\lambda = 36 \cdot \frac{\Gamma(3)}{6^3} = \frac{1}{3}$$

$$\text{Bonus} = 1.1 \mu \left(\frac{91}{165} - \frac{1}{3} \right) = 0.24 \mu$$

Zadanie 9.

Łączna wartość szkód $X = Y_1 + Y_2 + \dots + Y_N$ ma rozkład złożony geometryczny, gdzie liczba szkód ma rozkład:

$$\Pr(N = k) = \left(\frac{1}{2}\right)^{k+1}, \quad k = 0, 1, 2, \dots$$

zaś wartość pojedynczej szkody Y_1 ma rozkład wykładniczy o wartości oczekiwanej równej 2.

Wobec tego $E(N|X=2)$ wynosi:

$$P(X=2|N=n) \sim P(n, \frac{1}{2}) \quad f_{X|N}(x) = \frac{1}{n!} \left(\frac{1}{2}\right)^n x^{n-1} e^{-\frac{1}{2}x}$$

$$P(N|X=2) = c \cdot P(X=2|N=n) \quad P(N=n) = c \cdot \frac{1}{n!} \left(\frac{1}{2}\right)^n 2^{n-1} e^{-\frac{1}{2} \cdot 2} \left(\frac{1}{2}\right)^{n+1} = \\ = c \cdot \frac{1}{(n-1)!} \left(\frac{1}{2}\right)^{n-1} \Rightarrow c = e^{-\frac{1}{2}}$$

$$P(N|X=2) = Z \sim \text{przemięty rozkład Poissona} = \lambda = \frac{1}{2}$$

$$EZ = \frac{1}{2} + 1 = \frac{3}{2} = \frac{15}{10}$$

Odp. A

Zadanie 10.

Niech $X = X_0 + X_1$ oznacza łączną wartość szkód zaszłych w ciągu pewnego roku, przy czym X_0 to łączna wartość szkód zlikwidowanych jeszcze przed końcem tego roku, zaś X_1 to łączna wartość szkód które na koniec roku jeszcze nie są zlikwidowane.

Warunkowe rozkłady tych zmiennych losowych przy zadanej wartości θ parametru ryzyka Θ charakteryzują się następującymi momentami:

$$\begin{aligned} E(X_0|\Theta = \theta) &= p \cdot \mu(\theta), \\ E(X_1|\Theta = \theta) &= q \cdot \mu(\theta), \\ var(X_0|\Theta = \theta) &= p \cdot \mu(\theta) \cdot c, \\ var(X_1|\Theta = \theta) &= q \cdot \mu(\theta) \cdot c, \\ cov(X_0, X_1|\Theta = \theta) &= 0. \end{aligned}$$

Rozkład parametru ryzyka jest taki, że:

$$\begin{aligned} E[\mu(\Theta)] &= \mu, \text{ oraz:} \\ var[\mu(\Theta)] &= a^2. \end{aligned}$$

Zakładamy, że $Pr[\mu(\Theta) > 0] = 1$, oraz że:

$$\begin{aligned} c &> 0, \\ p &\in (0, 1), \\ q &= 1 - p. \end{aligned}$$

Zakładamy że znamy wartości parametrów p, c, μ oraz a^2 . Spośród predyktorów zmiennej losowej X_1 postaci:

$$Pred(X_1|X_0) = \beta_1 X_0 + \beta_0$$

najmniejszym błędem średniokwadratowym obarczony jest predyktor dany wzorem:

$$\begin{aligned} E[\beta_1 X_0 + \beta_0 - X_1]^2 &= E[\beta_1^2 X_0^2 + \beta_0^2 + X_1^2 + 2\beta_1 \beta_0 X_0 - 2\beta_0 X_1 - 2\beta_1 X_0 X_1] = \\ &= \beta_1^2 E[X_0^2] + \beta_0^2 + E[X_1^2] + 2\beta_1 \beta_0 E[X_0] - 2\beta_0 E[X_1] - 2\beta_1 E[X_0 X_1] = * \end{aligned}$$

$$\begin{cases} \frac{\partial *}{\partial \beta_1} = 2\beta_1 E[X_0^2] + 2\beta_0 E[X_0] - 2E[X_0 X_1] = 0 \\ \frac{\partial *}{\partial \beta_0} = 2\beta_0 + 2\beta_1 E[X_0] - 2E[X_1] = 0 \quad \Rightarrow \quad \beta_0 = \frac{E[X_1] - \beta_1 E[X_0]}{E[X_0]} \end{cases}$$

$$\frac{2(E[X_1] - \beta_0 E[X_0])^2}{E[X_0]} + 2\beta_0 E[X_0] = 2E[X_0 X_1]$$

$$2E[X_1] E[X_0^2] - 2\beta_0 E[X_0^2] + 2\beta_0 (E[X_0])^2 = 2E[X_0 X_1] E[X_0]$$

$$\beta_0 = \frac{E[X_0 X_1] E[X_0] - E[X_1] E[X_0^2]}{(E[X_0])^2 - E[X_0^2]} = \frac{E[X_1] E[X_0^2] - E[X_0 X_1] E[X_0]}{Var(X_0)}$$

$$E[X_0] = \mu p$$

$$E[X_1] = \mu q$$

$$E(X_0^2) = E(p\mu c + \mu^2 p^2) = p\mu c + p^2(\alpha^2 + \mu^2)$$

$$\begin{aligned} E(X_0 X_1) &= \text{Cov}(X_0 X_1) + E X_0 E X_1 = \text{Cov}(EX_0, EX_1) + E[\text{Cov}(X_0, X_1)] + \mu^2 p q = \\ &= \text{Cov}(\mu p, \mu q) + \mu^2 p q = p q (\alpha^2 + p q \mu^2) = p q (\alpha^2 + \mu^2) \end{aligned}$$

$$\beta_2 = \frac{\mu q [p\mu c + p^2(\alpha^2 + \mu^2)] - p^2 q (\alpha^2 + \mu^2)\mu}{p\mu c + p^2(\alpha^2 + \mu^2) - \mu^2 p^2} = \frac{p q \mu^2 c}{p\mu c + p^2 \alpha^2} = \frac{q \mu^2 c}{\mu c + p \alpha^2}$$

$$\beta_1 = \frac{\mu q - \frac{q \mu^2 c}{\mu c + p \alpha^2}}{\mu p} = \frac{\mu p q \alpha^2}{\mu p (\mu c + p \alpha^2)} = \frac{q \alpha^2}{\mu c + p \alpha^2}$$

Odp. E